

Posudek bakalářské práce Lukáše Tomáška *Časopis Vlajka. Metody, prostředky, cíle*

Ve své práci si Lukáš Tomášek vybral nelehký úkol – zaměřil se na posouzení literární produkce a její recepce v časopise *Vlajka* ve 20. a 30. letech. Ačkoli časopis, spíše politická než literární a kulturní tribuna, vycházel až do roku 1942, autor se opodstatněně zaměřil na ty ročníky, které byly vydávány v liberálním prvorepublikovém kontextu, tedy do roku 1938. Tato volba je podle mého názoru dobrá, neboť umožňuje sledovat proměny v koncepci a redakčním složení časopisu ve svobodných poměrech, tedy umožňuje lépe vystihnout autentické směřování tvůrců časopisu a jeho proměny. Lukáš Tomášek si navíc všímá velmi dobře klíčového podstatného jevu, totiž že se v určitých základních vazbách směřování *Vlajky* v době její existence proměňovalo; tyto proměny pak dobře odrážejí možnost vysledování určitých kulturně politických konstant, stejně jako proměnných v koncepci časopisu.

Autor práce se v textu vyrovnává s dosavadní odbornou literaturou, přičemž jeho literární zaměření umožňuje registrovat podnětné průniky ve stávajících, převážně historicky zaměřených studiích.

Klíčová, badatelsky inovativní část práce spočívá v charakteristice konkrétních spisovatelských osobností, které se stávají buď tématem, nebo se vlastními pracemi podílejí na formování časopisu, nebo formování časopisu napomáhá polemické vymezení vůči jejich dílu. Autor si tuto širokou skupinu pracovně rozdělil do dvou časově-tematických celků – „historického“ a „přítomnostního“. Zaměřuje se tak na recepci prací Karla Havlíčka Borovského, Aloise Jiráska, Jaroslava Vrchlického, Svatopluka Čecha či Jana Nerudy. Zkoumá rovněž řadu soudobých literátů a kulturních autorit, o jejichž stanoviska se autoři *Vlajky* opírali či s nimi polemizovali (František Mareš, Šalda, Viktor Dyk, Vítězslav Nezval a Devětsil). Všímá si též původní beletrie tištěné ve *Vlajce*; podstatné místo věnuje Františku Zavřelovi. Kontextové vazby tu autor rozvíjí detailněji zaměřenými analýzami ukázek, všímá si důvodů, které vedly k tomu, proč se k některým spisovatelům autoři *Vlajky* obrací jako k autoritám, proč se k některým obracejí v polemickém duchu, jak se vymezují vůči řadě kulturně-politických témat (např. obnovené spory o Rukopisy) apod.

Ukazuje se pochopitelně, že opěrnými tématy argumentace *vlejkařů* byl vztah k národovectví, marxismu a komunismu a k židovství. Tato bazální a v argumentaci *Vlajky* v podstatě jen s mírnými proměnami v akcentaci rozvíjená témata se pochopitelně promítají do interpretací literárních prací a stanovisek zmíněných autorů. Snad proto (?) - z hlediska kontextového doplnění a prohloubení - autor k těmto „literárním“ pasážím, kterými by jinak

práce měla spíše vrcholit, přičlenil dvě obecněji založené kapitoly, věnované právě vztahů „vlajkařů“ k židovství a komunismu. Jde pochopitelně o páteří problémové kapitoly, jejichž argumentace je pro přispěvatele Vlajky typická. V takovéto kompozici, jak ji autor představil, však vzniká otázka, do jaké míry mají tyto spíše zobecňující pasáže doplnit literární sondy do vlajkařských textů, do jaké míry konkretizovat řadu hodnotících postojů k literátům, dovyslovit naznačené, do jaké míry objasnit argumentaci autorů a recenzentů Vlajky apod. Osobně bych se tedy spíše přikláněl k řešení předsunout tyto kapitoly vlastním literárním analýzám, propojit je se stávajícími obecnějšími historickými charakteristikami tohoto časopisu, a prostřednictvím speciálněji založených literárních analýz pak rozvinout a doložit spíše obecněji založená pozorování těchto kapitol.

Práce Lukáše Tomáše představuje podnětný příspěvek k danému tématu – nemýlím-li se, je první svého druhu (co do literárního tematického těžiště). Po formální stránce je práce bez problémů, otázkou může být – jak jsem naznačil výše – komplexnější úvaha nad kompozicí některých, zvláště finálních kapitol, jejich funkčního včlenění do celku práce; „pro futuro“ – redakci vyžadují rovněž určité autorovy inverzní myšlenkové úkroky, archaizmy a jiné ozvláštňující, ve svém důsledku však četbu znesnadňující prvky.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikaci **v ý b o r n ě**.

Praha 24. 8. 2020

doc. PhDr. Jan Wiendl, Ph.D.